

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส 22736 วันที่ ๑๖/๒/๖๐
รับที่ : ๘๕๓๘/๖๐ วันที่ : ๑๓ ม.ค. ๖๐ เวลา : ๑๐:๕๔

ที่ นร ๑๐๑๑/๑

สำนักงาน ก.พ.

ถนนติวนันท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๗๐๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง ร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากการขององค์กรกลางบริหารงานบุคคล
ในราชการฝ่ายพลเรือน

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....
๓. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการการรัฐสภา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....
๔. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครุและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....
๕. ร่างพระราชบัญญัติธรรมนตรีฯ ด้วยว่าด้วยการศึกษา (ฉบับที่...) พ.ศ. ....
๖. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่..) พ.ศ. ....
๗. สำเนาหนังสือสำนักงานศาลปกครอง ด่วนที่สุด ที่ ศป ๐๐๒๖/๔๒๒๓ ลงวันที่ ๑๗
พฤษจิกายน ๒๕๕๙ เรื่อง ข้อสังเกตเกี่ยวกับร่างแก้ไขกฎหมายพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๑๐๐)
๘. สำเนาหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ด่วนที่สุด ที่ ศย ๐๐๔/๕๗๗๓๐ ลงวันที่ ๑๔
พฤษจิกายน ๒๕๕๙ เรื่อง การแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานการดำเนินการ
ทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากการ
๙. สำเนาหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ด่วนที่สุด ที่ ปช ๐๐๒๘ /๐๔๕๓ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน
๒๕๕๙ เรื่อง ขอให้ส่งร่างแก้ไขกฎหมาย
๑๐. สำเนาหนังสือสำนักบริหารงานบุคคล กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
ด่วนที่สุด ที่ นร ๕๐๑/๔๔๑๐ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เรื่อง ส่งความเห็นร่างแก้ไข
กฎหมาย พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
๑๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ สม ๐๐๐๑/๒๔๗๓ ลงวันที่
๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เรื่อง ร่างแก้ไขกฎหมาย
๑๒. สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการสูงสุด ด่วนที่สุด ที่ อส ๐๐๐๑.๑ (บว)/๓๔๒ ลงวันที่ ๑๔
พฤศจิกายน ๒๕๕๙ เรื่อง ขอให้ส่งร่างแก้ไขกฎหมาย
๑๓. สำเนาหนังสือสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ด่วนที่สุด ที่ ศร ๐๐๑๐.๒/๔๔๗ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน
๒๕๕๙ เรื่อง การกำหนดมาตรฐานการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากการ

๑๔. สำเนาหนังสือสำนักงานการตรวจสอบดิน ด่วนที่สุด ที่ ดพ ๐๐๑/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๙

พฤษจิกายน ๒๕๖๘ เรื่อง การแก้ไขกฎหมายการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากการ

๑๕. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มหา ๐๘๐๙.๕/๑๕๖๓ ลงวันที่

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ เรื่อง ขอให้ส่งร่างแก้ไขกฎหมาย

๑๖. สำเนาหนังสือกรุงเทพมหานคร ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๓๐๖/๔๔๓๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน

๒๕๖๘ เรื่อง ส่งร่างแก้ไขกฎหมาย

ด้วยสำนักงาน ก.พ. ขอเสนอ เรื่องร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลในราชการฝ่ายพลเรือน มาเพื่อคณะกรรมการตัดสินใจโดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการตัดสินใจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการตัดสินใจ พ.ศ. ๒๕๖๘ มาตรา ๔ (๒) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการตัดสินใจด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามลิستที่ส่งมาด้วย ๑

เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

คณะกรรมการตัดสินใจได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๘ เห็นชอบในหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากการในราชการฝ่ายพลเรือนตามที่สำนักงาน ก.พ. เสนอ และมีมติให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลในราชการฝ่ายพลเรือนดำเนินการแก้ไขกฎหมายของตน ในการนี้ สำนักงาน ก.พ. ได้จัดประชุมผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลในราชการฝ่ายพลเรือนและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๘ เพื่อหารือแนวทางการยกร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากการ โดยให้สำนักงาน ก.พ. เป็นผู้รวบรวมและนำร่างกฎหมายดังกล่าวเสนอคณะกรรมการตัดสินใจภายในคราวเดียวกัน

ก.พ. ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๘ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ได้พิจารณาร่างแก้ไข มาตรา ๑๐๐ แห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างกฎหมายว่าด้วย การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากการขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลในราชการฝ่ายพลเรือน พร้อมข้อสังเกตแล้วมีมติรับทราบ โดยให้นำร่างกฎหมายทั้งหมด พร้อมข้อสังเกตขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวข้องเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการตัดสินใจในคราวเดียวกันต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะกรรมการตัดสินใจ

เพื่อให้การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการที่พ้นจากการในฝ่ายพลเรือนมีความสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากการที่คณะกรรมการตัดสินใจมีมติเห็นชอบ และมีมติให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลดำเนินการแก้ไขกฎหมาย จึงจำเป็นต้องเสนอคณะกรรมการตัดสินใจให้ความเห็นชอบการยกร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากการขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลในราชการฝ่ายพลเรือน เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นมาตรฐานเดียวกันและสัมฤทธิ์ผลสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สำนักงาน ก.พ. จึงขอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อยกร่างแก้ไขกฎหมาย
ในเรื่องดังกล่าวต่อไป

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

๓.๑ หลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญที่พ้นจากการบริหาร
ซึ่งคณะกรรมการได้มีมติเห็นชอบ มีดังนี้

๓.๑.๑ กรณีการดำเนินการทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท.
มีมติชี้มูลความผิด

ให้ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ
คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด แม้ผู้นั้นจะพ้นจากการบริหารไปแล้ว โดยไม่นำเงื่อนไขและหลักเกณฑ์
ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหามาใช้บังคับ

๓.๑.๒ กรณีที่หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากการบริหารเอง

(๑) ความผิดอันเป็นมูลเหตุแห่งการกล่าวหาผู้ที่พ้นจากการบริหารว่ากระทำ
ความผิดวินัยอย่างร้ายแรงต้องเกิดขึ้นระหว่างที่ผู้นั้นมีสภาพข้าราชการ

(๒) การกล่าวหาผู้ที่พ้นจากการบริหารว่ากระทำการว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
จะกระทำก่อนหรือหลังจากที่ผู้นั้นพ้นจากการบริหารได้

(๓) การสอบสวนทางวินัยจะต้องเริ่มดำเนินการภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่
ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการบริหาร

(๔) หากดำเนินการทางวินัยแล้วผลปรากฏว่า ผู้ที่พ้นจากการบริหารกระทำ
ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้สั่งลงโทษภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากการบริหาร

(๕) กำหนดช้อยกเว้นไว้ หากมีกรณีการเพิกถอนคำสั่งลงโทษโดยคำพิพากษา
ถึงที่สุดของศาลปกครอง องค์กรพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือองค์กรตรวจสอบรายงาน
การดำเนินการทางวินัย ให้ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษใหม่ภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด
หรือคำวินิจฉัยถึงที่สุด หรือมีมติ แล้วแต่กรณี

๓.๒ ร่างแก้ไขมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

มาตรา ๑๐๐ ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดซึ่งพ้นจากการอันมิใช่พระเหตุถาย
มิกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนี้สือก่อนหรือหลังพ้นจากการบริหาร ขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการได
อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน
หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบทองทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น
หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา ก่อนหรือหลังพ้นจากการบริหารในขณะรับราชการได้กระทำ
ความผิดอาญา อันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลุโภช ผู้มีอำนาจ

ดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัตไว้ ในหมวดนี้ต่อไปได้ เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้พ้นจากราชการ แต่ทั้งนี้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยต้องเริ่มดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

การดำเนินการทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด ให้ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษตามที่มีมติชี้มูลความผิด โดยไม่นำเงื่อนเวลาในการสอบสวนและเพื่อเวลาในการสั่งลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ที่พ้นจากการมาใช้บังคับ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์กรพิจารณา อุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือองค์กรตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัย มีคำวินิจฉัยหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ดำเนินการทางวินัย และมีคำสั่งใหม่ภายในสามปีนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุด หรือมีมติ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างมิร้ายแรงก็ให้หักโทษ

๓.๓ ร่างแก้ไขมาตรา ๗๕ แห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่...) พ.ศ. ....

มาตรา ๗๕ ข้าราชการรัฐสภาสามัญผู้ได้เชิงพันจากราชการยังมิใช่พระเทศา福田 มีกรณี ถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนหรือหลังพ้นจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำการหรือละเว้นกระทำการใด อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวน สอ่สวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำการที่ได้อภัยก่อนหรือหลังพ้นจากราชการว่า ในขณะรับราชการ ได้กระทำความผิดอาญา อันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลุ่มโท้ะ ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัตไว้ในส่วนนี้ต่อไปได้ เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้พ้นจากราชการ แต่ทั้งนี้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยต้องเริ่มดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

การดำเนินการทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด ให้ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษตามที่มีมติชี้มูลความผิด โดยไม่นำระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง มาใช้บังคับ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์กรพิจารณา อุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือองค์กรตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัย มีคำวินิจฉัยหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ดำเนินการ

ตามคำพิพากษา หรือคำวินิจฉัย หรือมติให้ถูกต้อง และมีคำสั่งใหม่ภายในสามปีนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุด หรือมีมติ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้ดังโทษ

๓.๔ ร่างแก้ไขมาตรา ๑๐๒ แห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

มาตรา ๑๐๒ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้ใดซึ่งพ้นจากราชการอันมิใช่เพราเหตุตาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนหรือหลังพ้นจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำให้หรือละเว้นกระทำให้อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา ก่อนหรือหลังพ้นจากราชการว่า ในขณะรับราชการได้กระทำความผิดอาญา อันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโไทย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษ ตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้สมอ่อนว่าผู้นั้นยังมิได้พ้นจากราชการ แต่ทั้งนี้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัย ต้องเริ่มดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปี นับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

ความในวรรคหนึ่งไม่นำมาใช้กับกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติชี้มูลความผิด

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์กรพิจารณา อุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือองค์กรตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัย มีคำวินิจฉัยหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ เพราเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ดำเนินการตามคำพิพากษา หรือคำวินิจฉัย หรือมติให้ถูกต้อง และมีคำสั่งใหม่ภายในสามปีนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัย ถึงที่สุด หรือมีมติ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้ดังโทษ

๓.๕ ร่างแก้ไขมาตรา ๘๔ และมาตรา ๙๖ แห่งร่างพระราชบัญญัติสำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

มาตรา ๘๔ ข้าราชการสำรวจผู้ใดถูกสอบสวนในกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ไว้แล้ว แม้ต่อมานำข้าราชการสำรวจผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว ก็ให้ทำการสอบสวนพิจารณาดำเนินการทางวินัย ต่อไปได้ แต่ต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ

ข้าราชการสำรวจผู้ใดมีกรณีถูกชี้มูลความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและ

ปราบปรามการทุจริต แม้ข้าราชการตำรวจผู้นั้นจะออกจากราชการไปแล้ว ก็ให้ดำเนินการตามที่คณะกรรมการป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติคือไปได้

การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้กระทำได้ เมื่อตนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ เว้นแต่กรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัย ที่จะต้องลงโทษภาคทัณฑ์ หัมพร้อม กักยาม หรือกักขัง ก็ให้ด้วยโทษนั้นเสีย

มาตรา ๙๖ ข้าราชการตำรวจผู้ใดซึ่งออกจากราชการอันมิใช่เพระเหตุดาย มีกรณีถูกกล่าวหา เป็นหนังสือก่อนหรือหลังออกจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใดอันเป็นความผิด วินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบ ตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชาของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้อง คดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา ก่อนหรือหลังออกจากราชการว่า ในขณะรับราชการได้กระทำความผิดอาญา อันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลุทธิ์ไทย ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัย มีอำนาจดำเนินการสืบสวนสอบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ ต่อไปได้ เมื่อตนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยต้องเริ่มดำเนินการทางวินัย อย่างร้ายแรงภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นออกจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้น ออกจากราชการ

ความในวรรคหนึ่งไม่ให้นำมาใช้กับกรณีที่คณะกรรมการป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติซึ่งมีความผิด

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์กรพิจารณา อุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย หรือองค์กรตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัยมีคำวินิจฉัยหรือมีมติ ให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ เพาะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ดำเนินการทางวินัย และมีคำสั่งใหม่ภายในสามปีนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุด หรือมีมติ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้ด้วยโทษ

๑.๖ ร่างแก้ไขมาตรา ๕๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

มาตรา ๕๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดซึ่งพ้นจากราชการอันมิใช่เพระเหตุดาย มีกรณีถูกกล่าวหาเป็นหนังสือก่อนหรือหลังพ้นจากราชการว่า ขณะรับราชการได้กระทำหรือ ละเว้นกระทำการใดอันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเป็นการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือ ต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ หรือเป็นการกล่าวหาโดยผู้บังคับบัญชา ของผู้นั้น หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา ก่อนหรือหลังพ้นจากราชการว่า ในขณะรับราชการ ได้กระทำความผิดอาญา อันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลุทธิ์ไทย

ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยมีอำนาจดำเนินการสืบสวนหรือพิจารณา ดำเนินการทางวินัย และสั่งลงโทษตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ต่อไปได้เมื่อมีน้ำผุนนั้นยังมิได้พ้นจากราชการ แต่ทั้งนี้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ และต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่ผู้นั้นพ้นจากราชการ

การดำเนินการทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติซึ่งมีลักษณะเป็นความผิด ให้ดำเนินการทางวินัยและสั่งลงโทษตามที่มีมติซึ่งมีลักษณะเป็นความผิด โดยไม่นำเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ที่พ้นจากราชการมาใช้บังคับ

ในกรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ หรือองค์กรพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยหรือองค์กรตรวจสอบรายงานการดำเนินการทางวินัย มีคำวินิจฉัยหรือมีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ เพราะเหตุกระบวนการการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้ดำเนินการทางวินัยและมีคำสั่งใหม่ภายในสามปีนับแต่วันที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด หรือมีคำวินิจฉัยถึงที่สุด หรือมีมติ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้ด้วยโทษ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

๓.๗ ข้อสังเกตอื่น ๆ

องค์กรกลางบริหารงานบุคคลในฝ่ายพลเรือนและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องได้เสนอข้อสังเกตบางประการเพื่อประกอบการพิจารณาร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการ ดังนี้

๓.๗.๑ คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา

มีข้อสังเกตว่า ร่างกฎหมายในวรรคหนึ่งที่กำหนดเงื่อนเวลาสั่งลงโทษไว้ ๓ ปี นับแต่วันพ้นจากราชการ อาจทำให้การสอบสวนมีความล่าช้าเพื่อช่วยเหลือผู้กระทำผิด และการกำหนดเงื่อนเวลาดังกล่าวอาจเป็นการเลือกปฏิบัติระหว่างข้าราชการผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้วกับผู้ที่ยังอยู่ในราชการ

๓.๗.๒ คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

มีข้อสังเกตว่า ร่างกฎหมายในวรรคสองที่บัญญัติว่า “ความในวรรคหนึ่งไม่นำมาใช้กับกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติซึ่งมีลักษณะเป็นความผิด” อาจถูกแปลความว่า ไม่อาจดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการซึ่งพ้นจากราชการไปแล้ว หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติซึ่งมีลักษณะเป็นความผิด พระอาจทรมานยถึงไม่นำวรรคหนึ่งทั้งวรรคมาใช้ มิใช่หมายความว่าไม่นำเงื่อนเวลามาใช้

๓.๗.๓ คณะกรรมการการตรวจสอบแผ่นดิน

มีข้อสังเกตว่า ควรแก้ไขร่างกฎหมายในวรรคสองเป็น “....คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติซึ่งมีลักษณะเป็นความผิด หรือตามที่หน่วยงานซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการดำเนินการซึ่งมีลักษณะเป็นความผิด พระอาจทรมานยถึงไม่นำวรรคหนึ่งทั้งวรรคมาใช้ มิใช่หมายความว่าไม่นำเงื่อนเวลามาใช้”

ความผิด ...” เพื่อประโยชน์ในการบังคับใช้กฎหมายไม่ให้มีช่องว่างในอนาคตและเพื่อเป็นการรองรับกรณีมีองค์กรตรวจสอบเช่นเดียวกับคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. เกิดขึ้นอีก

๓.๗.๔ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มีข้อสังเกต ๒ ข้อ ดังนี้

(๑) ความในวรรคสองที่กำหนดว่า “คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ คณะกรรมการ ป.ป.ท.” อาจกำหนดว่า “หน่วยงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น” เนื่องจากอาจมีการจัดตั้งองค์กรอื่นที่มีอำนาจหน้าที่ในลักษณะเดียวกันอีกในภายหลัง

(๒) ความในวรรคสาม กรณีที่ศาลปกครองมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ เพราะเหตุกระบวนการดำเนินการทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และให้ดำเนินการทางวินัยและมีคำสั่งใหม่ภายในสามปีนับแต่มีคำพิพากษาถึงที่สุด นั้น เนื่องจากยังไม่มีบทบัญญัติกฎหมายใดให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนผู้ถูกกล่าวหาใหม่ และเกรงว่าจะกระทบต่อการดำเนินคดีอาญาที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาในขั้นศาล

๓.๗.๕ คณะกรรมการข้าราชการฝ่ายศาลปกครอง

มีข้อสังเกต ๓ ข้อ ดังนี้

(๑) ควรตัดความในวรรคสองออก ด้วยเหตุผล คือ

- การกำหนดให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการในกฎหมาย ป.ป.ช. และ ป.ป.ท. มาใช้เป็นเรื่องที่นอกเหนือจากหลักการที่คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติ และเป็นเรื่องที่ดำเนินการตามกฎหมาย ป.ป.ช. และ ป.ป.ท. ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะได้อยู่แล้ว โดยไม่จำต้องนำกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

- การกำหนดในวรรคสอง มีผลเป็นการนำบทบัญญัติที่ควรเป็นพึงข้อยกเว้นมาบัญญัติเป็นหลักทั่วไป ซึ่งนอกจากจะไม่เป็นไปตามหลักนิติธรรมแล้ว ยังไม่เป็นไปตามหลักการตรากฎหมายที่ดีอีกด้วย

- ยังมีปัญหาข้อกฎหมายตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจได้ subdivision และซึ่งมีความผิดเฉพาะฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้นหรือไม่

(๒) ความในวรรคสาม ครอบคลุมในเรื่องกระบวนการดำเนินการทางวินัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย แต่ไม่ครอบคลุมกรณีที่ศาลปกครองวินิจฉัยในเนื้อหาแล้วเห็นว่าการใช้คุลพินิจของส่วนราชการในการปรับบทความผิดไม่ถูกต้อง หรือคุลพินิจในการลงโทษไม่เหมาะสม เช่น ศาลปกครองเห็นว่าเป็นความผิดทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือไม่เป็นความผิดเลย

(๓) ความในวรคสี่ ที่ว่า “กรณีผลการสอบสวนพิจารณาประภาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้งดโทษ” ถ้อยคำที่ขัดแย้งกัน นั้น อาจเกิดการตีความว่าครอบคลุมถึงกระบวนการพิจารณาของศาลปกครองด้วยหรือไม่ หรือให้หมายถึงเฉพาะการดำเนินการในขั้นพิจารณาของส่วนราชการเท่านั้น

๓.๗.๖ องค์กรกลางบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มีข้อสังเกตว่า ร่างกฎหมายในรัฐธรรมนูญ เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติขึ้นความผิด นั้น ควรกำหนดเฉพาะฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือกระทำการใดความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเท่านั้น และการกำหนดว่า “ไม่นำเงื่อนไขและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระยะเวลาการพ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้นั้นมาใช้บังคับ”

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เพื่อเป็นการดำเนินการตามหลักเกณฑ์การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการ ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๘ และเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สอดคล้องกัน เกี่ยวกับเงื่อนไขการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการไปแล้ว ระหว่างกฎหมายขององค์กรตรวจสอบ การทุจริตกับกฎหมายขององค์กรกลางบริหารงานบุคคล และแก้ปัญหาความลักษณะระหว่างกฎหมายขององค์กรกลาง บริหารงานบุคคลในฝ่ายพลเรือนประเทต่าง ๆ สำนักงาน ก.พ. จึงขอเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ ร่างแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ที่พ้นจากราชการขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลในราชการ ฝ่ายพลเรือน ดังนี้

(๑) ร่างแก้ไขมาตรา ๑๐๐ แห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ตามข้อ ๓.๒

\

(๒) ร่างแก้ไขมาตรา ๗๕ แห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ตามข้อ ๓.๓

(๓) ร่างแก้ไขมาตรา ๑๐๒ แห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษา (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ตามข้อ ๓.๔

(๔) ร่างแก้ไขมาตรา ๘๕ และมาตรา ๙๖ แห่งร่างพระราชบัญญัติฯ แห่งชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ตามข้อ ๓.๕

(๕) ร่างแก้ไขมาตรา ๕๓ แห่งร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบัน อุดมศึกษา (ฉบับที่..) พ.ศ. .... ตามข้อ ๓.๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

๗๗๗

(นางเมธินี เพพมณี)

เลขานุการ ก.พ.

สำนักมาตรฐานวินัย

โทร. ๐ ๒๕๕๗ ๑๖๒๘

โทรสาร ๐ ๒๕๕๗ ๑๖๒๕